

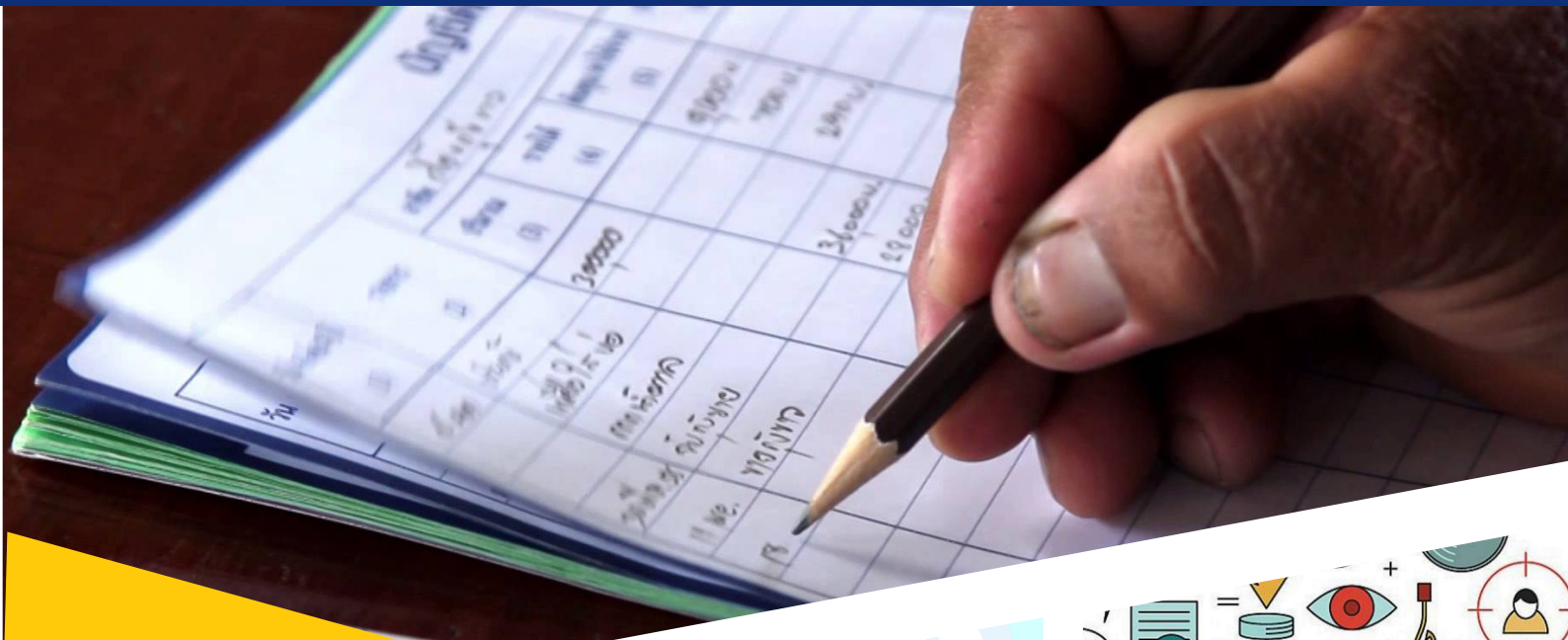

ธนาคารออม

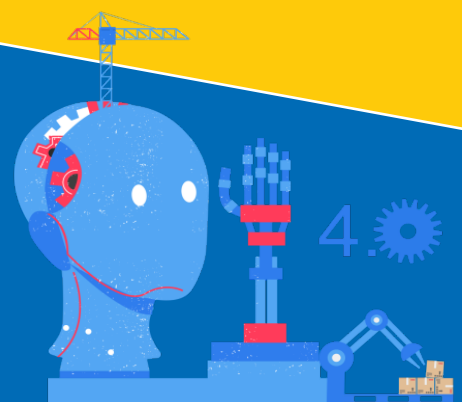
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สื่่อสร้างสัมพันธ์ สรรค์สร้างสังคม

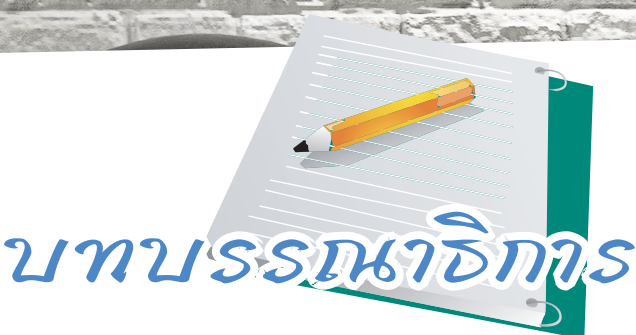

ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑๙ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๒

- ๒๓ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- ตัวอย่างการนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน :
- วิกฤตความยากจน ด้วยบัญชีครัวเรือน
- เลียบเรียงเคียงรู้

บทบรรณาธิการ

ประเทศไทยได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ ๒๓ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวนรวม ๒๓ ฉบับ ประกอบด้วย (๑) ความมั่นคง (๒) การต่างประเทศ (๓) การเกษตร (๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (๕) การท่องเที่ยว (๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยุคใหม่ (๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม (๑๑) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ (๑๓) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (๑๔) ศักยภาพการกีฬา (๑๕) พลังทางสังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๗) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและ

ประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในปี ๒๕๘๐ **"ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน"** จุลสารฯ ฉบับนี้ จึงขอเสนอบทความวิชาการ เรื่อง **"๒๓ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ"** การพัฒนาประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบทความเรื่อง **"ตัวอย่างการนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่ความยั่งยืน : จัดความยากจนด้วยบัญชีครัวเรือน"** และคอลัมน์ **"เลียบเรียงเคียงรั้ว"** นำเสนอข่าวความเคลื่อนไหวในแวดวงของวุฒิสภา และเครือข่าย เพื่อบอกเล่าเรื่องราวให้วุฒิสภา และประชาชน ได้รับทราบ และเป็นตัวอย่างการดำเนินงานของวุฒิสภาที่ผ่านมาและต่อไปในอนาคต

วุฒิสภา ท่านใดมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และประสงค์ที่จะถ่ายทอด หรือประชาสัมพันธ์ ขอเชิญส่งเรื่องราวของท่านมายังกองยุทธศาสตร์ การพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม (กสท.) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ หรืออีเมล : brainbank@nesdc.go.th เพื่อนำมาเผยแพร่ในจุลสารธนาคารสมอง เว็บไซต์ ฯลฯ ต่อไป

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านจัดทำแผนแม่บทเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ โดยแผนแม่บทเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ลงสู่แผนระดับต่างๆ ที่คำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นที่มีความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ และประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติตาม และการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติว่า “ประเทศไทย มั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” ประกอบด้วย ๒๓ แผนแม่บท ดังนี้

9

ความมั่นคงเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการหลัก ที่จะนำไปสู่
จุดหมายปลายทางที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า
โดยกำหนดเป้าหมายในแต่ละช่วงเวลา คือ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
ดำเนินการ “ปรับสภาพแวดล้อม พร้อมแก้ไขปัญหา” ให้ลดระดับ
ลงอย่างมีนัยยะสำคัญ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ จะดำเนินการให้
“ปัญหาเก่าหมดไป ปัญหาใหม่ไม่เกิด” ที่เอื้อต่อการบริหารประเทศ
มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นฐานไปสู่เป้าหมายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๑-๒๕๗๕
ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศชาติพัฒนา ปวงประชาร่วมผลก่ตน” จนกระทั่ง
บรรลุเป้าหมายสุดท้าย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”
ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๖-๒๕๘๐ ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ได้แก่

๑.๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างความสงบให้เกิดขึ้นในบ้านเมือง เอื้อต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่กำหนดโดยการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความรัก ความสามัคคี ความสำนึกจงรักภักดี และความภาคภูมิใจในชาติให้แก่ประชาชน ขณะเดียวกัน ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มีเสถียรภาพและธรรมาภิบาล รวมทั้งเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

๑.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหความมั่นคงในปัจจุบันและที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่ให้หมดไปภายใน ๑๐ ปี โดยดำเนินการวิเคราะห์และระบุสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาในแต่ละเรื่อง วางแผนบูรณาการการแก้ไขปัญหาตามความเร่งด่วนของปัญหา การติดตามตรวจสอบที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนพัฒนากลไกการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกันและแก้ไขปัญหา ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจจะเกิดขึ้นใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

๑.๓ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ ให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ โดยพัฒนาระบบงานด้านข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพสามารถติดตาม แจ้งเตือน ระบุ ยับยั้ง ป้องกันปัญหาและภัยคุกคามทั้งก่อนเกิดเหตุการณ์หรือเหตุการณ์จะลุกลามต่อไป ขณะเดียวกันจะต้องมีแผนในการพัฒนาศักยภาพกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง ทั้งคน เครื่องมือ/ยุทโธปกรณ์ แผนปฏิบัติการ การฝึก และระบบและแนวทางในการบริหารจัดการ ให้มีความพร้อมอย่างเพียงพอและเป็นรูปธรรม

๑.๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับ
อาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ
เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับในการเตรียม

ในอนาคต โดยส่งเสริมความมั่นคงแบบองค์รวม ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน มนุษย์ และทหาร รวมทั้งดำเนินการเชิงรุกด้านการเสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในภูมิภาคไปพร้อมกัน

๑.๕ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้มีกลไกในการแก้ไขปัญหา และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม โดยดำเนินการปรับโครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ และระบบการบริหารจัดการของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒ การต่างประเทศ

เพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ จึงได้กำหนดกรอบนโยบายต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก” ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ดังนี้

๒.๑ ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของไทยและเสถียรภาพของภูมิภาค ท่ามกลางภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ และเตรียมความพร้อมของไทยในการรับมือกับความท้าทายด้านความมั่นคงจากภายนอก รวมทั้งดำเนินการเชิงรุกในการเสริมสร้างเสถียรภาพในภูมิภาคไปพร้อมกัน

๒.๒ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศ การที่ไทยจะสามารถหลุดพ้นจาก “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” ได้ ต้องอาศัยการพัฒนาที่มุ่งสร้างเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เร่งพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การใช้ประโยชน์จากที่ตั้งเชิงภูมิศาสตร์ของไทย การสร้างความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมและโลจิสติกส์ในภูมิภาค กรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ไทยเป็นสมาชิก การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความเป็นหุ้นส่วนกับภาคส่วนต่างๆ ของต่างประเทศ และส่งเสริมความสะดวกในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย เพื่อให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางการค้าและการลงทุนในเอเชีย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมและการบริการที่มีความได้เปรียบแข่งขัน

๒.๓ การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยการพัฒนาโครงสร้างและการบังคับใช้กฎระเบียบของไทย ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีของไทย และทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ขีดความสามารถ และเสนอแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อร่วมพัฒนาและปฏิบัติตามกฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีต่างๆ ไปพร้อมกัน

๒.๔ การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก โดยการเผยแพร่วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของไทย และนโยบายการต่างประเทศของไทย ด้วยการยกระดับการส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยให้สามารถนำไปสร้างมูลค่าได้ และเน้นการดำเนินนโยบายที่เป็นการส่งเสริมสถานะของไทยในเวทีโลก พร้อมกับการสร้างขีดความสามารถให้ทุกภาคส่วนร่วมเสริมสร้างสถานะของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

๒.๕ การต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ การทำงานอย่างบูรณาการและเอกภาพเป็นกุญแจสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้านต่างประเทศ โดยมุ่งส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และประชาชนทั้งในและต่างประเทศมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการต่างประเทศมากขึ้น ในการแสดงความคิดเห็นและขับเคลื่อนงาน เพื่อให้การต่างประเทศเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวสำหรับประชาชนไทย

๓ การเกษตร

ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร ความหลากหลายทางชีวภาพ ในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาและการแปรรูปสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิต และการจัดการฟาร์ม รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย ดังนี้

๓.๑ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น โดยการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิในสินค้าและผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์ และการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างแบรนด์ สร้างความแตกต่างและความโดดเด่นให้กับสินค้า และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ทั้งในระดับประเทศและการส่งออก

๓.๒ เกษตรปลอดภัย โดยการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัย และส่งเสริมการขยายตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับวิถีชาวบ้าน และต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ ที่ได้มาตรฐานทั้งระดับประเทศและสากล

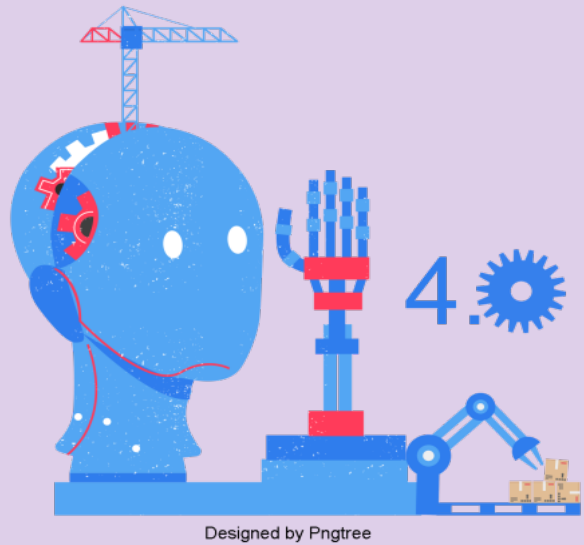
๓.๓ เกษตรชีวภาพ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตร ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี ในการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมถึงการเชื่อมโยงไปสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่อง ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม และการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ

๓.๔ เกษตรแปรรูป สนับสนุนการวิจัย พัฒนา และผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง ไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ให้ความสำคัญกับตราสินค้า และปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งควบคุมคุณภาพ ความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์

๓.๕ เกษตรอัจฉริยะ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปศุสัตว์ การผลิต เครื่องจักรกล และอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล และเป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการวางแผนและแข่งขันได้ และสนับสนุนส่งเสริมการทำระบบฟาร์ม

๓.๖ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคเกษตรอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตร และระบบติดตาม ฝ้าระวัง และเตือนภัยสินค้าเกษตรให้ทันกับสถานการณ์ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่สนับสนุนภาค

การเกษตรและประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค การส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร

๔ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

จะเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดย**ระยะแรก** เน้นการสร้างรากฐานและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการ และพัฒนาต่อยอดจากฐานอุตสาหกรรมและบริการเดิมที่มีความเข้มแข็ง และสร้างโอกาสให้ทุกอุตสาหกรรมมีการปรับตัวและสร้างศักยภาพใหม่ และ**ระยะต่อไป** สนับสนุนให้อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตเป็นเสาหลักของเศรษฐกิจไทย สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมของตนเอง ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากต่างประเทศ และเป็นผู้นำอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศไทยมีศักยภาพในระดับภูมิภาคและระดับโลก ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย ดังนี้

๔.๑ อุตสาหกรรมชีวภาพ ส่งเสริมและสร้างเศรษฐกิจฐานชีวภาพยุคใหม่ทั้งระบบและครบวงจร โดยให้ความสำคัญกับการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างบูรณาการตลอดห่วงโซ่มูลค่า

และส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนา การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย และส่งเสริมการนำทรัพย์สินทางปัญญาและฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมการค้าซึ่งรวมถึงธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ ทั้งภายในและระหว่างประเทศ

๔.๒ อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร

เน้นการพัฒนาแบบบูรณาการควบคู่กับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เน้นส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในทางการแพทย์ สร้างอุตสาหกรรมทางการแพทย์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านสุขภาพให้มีศักยภาพด้านเทคโนโลยี ทักษะความชำนาญ บริการทางการแพทย์ และมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมและบริการสุขภาพ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญของแพทย์แผนไทยและแผนปัจจุบัน

๔.๓ อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ส่งเสริมให้มีการวิจัย พัฒนา และสร้างนวัตกรรมทางอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรทั้งด้านการผลิตและผู้ใช้ สร้างความตระหนักรู้และสนับสนุนการลงทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันตามระดับความพร้อมของผู้ประกอบการ ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่จำเป็น และส่งเสริมการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

๔.๔ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม ผลักดันการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมยานยนต์ทั้งระบบ ไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าอัจฉริยะ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสายการบินของประเทศ พัฒนาขีดความสามารถในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน ตลอดจนสนับสนุนให้มีกลไกในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมระบบราง อุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศ และรองรับระบบคมนาคมในอนาคต

๔.๕ อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ สร้างและพัฒนาบุคลากรสำหรับอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศและสนับสนุนการนำเข้าผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ส่งเสริมให้เกิดการวิจัย พัฒนา และสร้างนวัตกรรมเพื่อลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ สนับสนุนผู้ประกอบการตามระดับความสามารถ สร้างเครือข่าย คลัสเตอร์ และเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าระดับโลก ส่งเสริมการลงทุนเพื่อสร้าง

ฐานการผลิตของอุตสาหกรรมความมั่นคงในประเทศ สร้างระบบนิเวศ และสนับสนุนและเปิดโอกาสในการแสวงหาช่องทางการตลาดใหม่ๆ จากในและต่างประเทศ

๔.๖ การพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต สนับสนุนการเพิ่มผลผลิตการผลิตของอุตสาหกรรมและบริการไทยตลอดห่วงโซ่มูลค่า กำหนดแนวทางการผลิตและพัฒนาบุคลากรที่เชื่อมโยงกับภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรมและบริการ และแผนพัฒนากำลังแรงงานทั้งประเทศในทุกระดับ ส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาลข้อมูลในองค์กรต่างๆ และการจัดเก็บข้อมูลของภาครัฐอย่างบูรณาการ ตลอดจนพัฒนาการให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕ การท่องเที่ยว

ให้ความสำคัญกับการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก โดยพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพ รักษาจุดเด่นของประเทศด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย และการสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย ดังนี้

๕.๑ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ผสานกับจุดแข็งด้านความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต เพื่อสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการที่ตอบสนองพฤติกรรมความต้องการ และสร้างทางเลือกใหม่ๆ ให้นักท่องเที่ยว

๕.๒ การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ส่งเสริมให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ครอบคลุมการจัดประชุม และนิทรรศการ งานแสดงสินค้า กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นรางวัล การแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การพักผ่อนระหว่าง/หลังการประกอบธุรกิจ/การทำกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวคุณภาพ รวมถึงการสร้างเวทีเจรจาการค้าและการลงทุนของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

๕.๓ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ทั้งสินค้า บริการ บุคลากร ผู้ประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยว ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่มูลค่าการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการสร้างแตกต่างและความเป็นเอกลักษณ์ของไทยในการให้บริการที่โดดเด่น

ร่วมกับการใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาไทยที่พัฒนาต่อยอด
กับความคิดสร้างสรรค์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

๕.๔ การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ส่งเสริมการท่องเที่ยว
ทางน้ำให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการท่องเที่ยวไทย โดยคำนึงถึง
ความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชน
ที่ครอบคลุมการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง และการท่องเที่ยว
ในลุ่มน้ำสำคัญ ด้วยการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน และ
สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการ
ของนักท่องเที่ยว และบริบทของพื้นที่และชุมชน

๕.๕ การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค ยกกระดับให้ไทย
เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภายในภูมิภาค
อาเซียน บนฐานอัตลักษณ์เดียวกันและเป็นจุดหมายปลายทาง
ร่วมกัน โดยใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และแผนการลงทุน
พัฒนาโครงข่ายคมนาคม ทั้งทางถนน ราง น้ำ และอากาศ และ
กรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๖ การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว พัฒนาปัจจัย
แวดล้อมให้เอื้อต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
ด้านการท่องเที่ยวและการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๖ พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ

มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองนำอยู่ในทุกภาคของประเทศ โดยมีระบบ
การบริหารจัดการเมืองที่มีประสิทธิภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก
ที่สามารถรองรับความต้องการของคนทุกกลุ่ม การจัดการสิ่งแวดล้อม
ที่ดี เป็นเมืองที่มีความยืดหยุ่น และมีการวางแผนพัฒนาอย่างเป็น
ระบบ รวมทั้งให้ความสำคัญกับผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง
ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ดังนี้

๖.๑ การพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ ให้ความสำคัญกับ
การพัฒนาเมืองตามแผนผังภูมิโนเวคให้เป็นเมืองที่น่าอยู่สำหรับ
คนทุกกลุ่ม สามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย ลดความ
เหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการรักษา
อัตลักษณ์ของพื้นที่ รวมทั้งการนำแนวคิดการพัฒนาเมืองสมัยใหม่
มาใช้ แบ่งเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่ (๑) **เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ**
เน้นพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาค ให้มีศักยภาพ
ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเทียบเท่าเมืองขนาดใหญ่ในระดับ
นานาชาติ และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหาร
จัดการเมือง และ (๒) **เมืองขนาดกลาง** เน้นการพัฒนาโครงสร้าง

พื้นฐานให้ครอบคลุม ทัวถึง และได้มาตรฐาน เพื่อส่งเสริม
ให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการบริการสำหรับพื้นที่โดยรอบ

**๖.๒ การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และ
อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ** ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผัง
ภูมิโนเวคอย่างยั่งยืน โดยจัดทำและพัฒนาระบบการเชื่อมโยง
จัดการ และวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ การจัดทำแผนผังภูมิโนเวค
ของพื้นที่ เช่น เขตเกษตรเศรษฐกิจ เกษตรปลอดภัยและเกษตร
อินทรีย์ พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี
มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และ
วิถีชีวิตพื้นถิ่น อุตสาหกรรมและตัวชี้วัดเมืองอุตสาหกรรม
เชิงนิเวศ และผังเมืองและชนบท เป็นต้น การจัดการสิ่งแวดล้อม
การกำหนดเขตพื้นที่แนวกันชน และสนับสนุนการพัฒนาและ
เชื่อมโยงเครือข่ายในทุกระดับ

๗ โครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ และดิจิทัล

โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
เพื่อรองรับและสนับสนุนการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
ของประเทศ ประกอบด้วย ๓ แผนย่อย ดังนี้

๗.๑ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์
ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบขนส่งทางรางเป็นโครงข่ายหลัก
ในการขนส่งของประเทศ ที่เชื่อมโยงกับการขนส่งรูปแบบอื่น
พัฒนากระบวนการและการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ที่มีการใช้
ระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานในภาคขนส่ง
ที่มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบขนส่ง
สาธารณะในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล รวมทั้งเมืองหลักในภูมิภาค
และพัฒนาและบูรณาการระบบฐานข้อมูลการเดินทางและขนส่ง
ทุกรูปแบบ ทั้งระดับพื้นที่และประเทศ รวมทั้งการปฏิรูปองค์กร
โครงสร้างการกำกับดูแล และกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัย
 และได้มาตรฐานในระดับสากล

๗.๒ โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน โดยจัดหาพลังงาน
และระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน สนับสนุนการจัดหา
แหล่งพลังงานใหม่ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการพลังงาน
อัจฉริยะ ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านพลังงาน
ในอนาคต สนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน
ในสัดส่วนที่สูงขึ้น และพัฒนาระบบกำกับดูแลด้านพลังงาน
ให้มีการแข่งขันอย่างเสรี เป็นธรรม และสร้างความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศ

๗.๓ โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ให้สามารถบริการได้อย่างต่อเนื่อง มีเสถียรภาพ และสอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทั้งในส่วนของการขยายสื่อสารหลักภายในและระหว่างประเทศ สนับสนุนการบูรณาการการใช้งานโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกัน พัฒนาระบบนิเวศ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่นำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และกำหนดมาตรการ/แนวปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิและข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งจัดให้มีมาตรการเฝ้าระวังและรับมือกับภัยคุกคามไซเบอร์ที่เหมาะสมตามมาตรฐานสากล

๘ ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งในมิติของการสร้างรายได้ การจ้างงาน และการแก้ไขปัญหาความยากจน จึงต้องสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวทันและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนธุรกิจ ประกอบด้วย ๔ แผนย่อย ได้แก่

๘.๑ การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้ประกอบการทุกระดับในการขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเพิ่มมูลค่าทางธุรกิจ พัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและความถนัดของแรงงาน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี ตลอดจนส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการ

๘.๒ การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน จัดหาและพัฒนาช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนรูปแบบใหม่ พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง พัฒนาระบบประเมินมูลค่าทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ และความน่าเชื่อถือทางเครดิต รวมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม

๘.๓ การสร้างโอกาสการเข้าถึงตลาด โดยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์และตราสินค้าที่เด่นชัด ให้ความสำคัญกับการผลิตที่คำนึงถึงความต้องการของตลาด โดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีแผนกลยุทธ์การเข้าถึงตลาดใหญ่ที่มีศักยภาพและสร้างและพัฒนาตลาดในประเทศสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานและสินค้ากลุ่มเฉพาะ

๘.๔ การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ โดยการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ สถิติ ผลการวิจัยและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา การตลาด และนวัตกรรมให้เป็นระบบ เป็นปัจจุบัน

มีการบูรณาการ และต่อเนื่อง การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และสถาบันวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการยกระดับบริการและโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ และการพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาครัฐและเอกชน

๙ วัตถุประสงค์พิเศษ

เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สำคัญในการเพิ่มผลิตภาพ สร้างมูลค่าเพิ่ม และปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการไปสู่ภาคการผลิตและบริการแห่งอนาคตที่มีศักยภาพ ประกอบด้วย ๓ แผนย่อย ได้แก่

๙.๑ การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบ โดยปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศและกระจายความเจริญไปยังพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขั้นสูง ยกระดับอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงและมีศักยภาพในการแข่งขันสูง ให้สอดคล้องกับบริบทโลกบนฐานกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ และมีความทันสมัยระดับนานาชาติ

๙.๒ การพัฒนาเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และทางออกทางทะเลของภาคใต้ตอนบน โดยรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช) ประกอบด้วย (๑) **การพัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก** ให้สามารถเชื่อมโยงโครงข่ายและใช้ประโยชน์ในการเป็นประตูส่งออกสินค้าฝั่งตะวันตกไปยังพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอล (๒) **การพัฒนาประตูสู่การท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน** โดยเชื่อมโยง

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ฝั่งอันดามันต่อเนื่องไปจนถึงฝั่งอ่าวไทย ตอนบนบริเวณหัวหิน ชะอำ ให้เป็นแนวการท่องเที่ยวชั้นนำ แห่งใหม่ และพัฒนาเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ด้านการท่องเที่ยว เิงนิเวศ (๓) **การพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูป การเกษตร** จากการใช้ทรัพยากรการผลิตในพื้นที่และประเทศ เพื่อนบ้าน และ (๔) **การอนุรักษ์ทรัพยากรและวัฒนธรรม** เพื่อการท่องเที่ยว การเรียนรู้ และเมืองน่าอยู่

๔.๓ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อให้ เกิดการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค โดยใช้โอกาสจากอาเซียน ในการลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้าน

๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

เพื่อปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ของคนไทย ในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า และให้ประชาชนยึดมั่นในสถาบันหลัก ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจ ให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทยที่มีอัตลักษณ์และความโดดเด่น จนเป็นที่ประจักษ์ แก่สายตาชาวโลก ประกอบด้วย ๓ แผนย่อย ดังนี้

๑๐.๑ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และ การเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี ผ่านการเลี้ยงดู ในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน การสร้างความเข้มแข็ง ของสถาบันทางศาสนา การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ จิตอาสา และรับผิดชอบต่อส่วนรวม รวมทั้งสร้างเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลง และต้นแบบที่ดี ทั้งระดับบุคคลและองค์กร

๑๐.๒ การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ จากภาคธุรกิจ โดยการเสริมสร้างและพัฒนาภาคเอกชน และการยกระดับ การบริหารจัดการ รวมทั้งมาตรการของภาครัฐ เพื่อให้ภาคธุรกิจ ร่วมรับผิดชอบการปรับเปลี่ยนและสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี

๑๐.๓ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝัง ค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม โดยการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ ในการปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างค่านิยมที่ดี ให้แก่เยาวชน และประชาชนทั่วไป การพัฒนาและเผยแพร่สื่อเพื่อสร้างเสริมศิลปะ และวัฒนธรรม และการจัดสรรเวลาและเปิดพื้นที่สื่อสร้างสรรค์ สำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชน

๑๑ ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ประเทศไทยจำเป็นต้องวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ สร้างความอยู่ดีมีสุข ของครอบครัวไทย ให้เป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสังคม ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ดังนี้

๑๑.๑ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ มุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับ คนในทุกมิติและทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการเสริมสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร มนุษย์อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และมีระบบ และกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

๑๑.๒ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึง ปฐมวัย โดยเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ ส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมและสนับสนุน ให้โรงพยาบาลทุกระดับดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัย แม่และเด็ก ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และ สารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก การกระตุ้นพัฒนาการสมอง และการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยทุกด้าน

๑๑.๓ การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การพัฒนาทักษะ ความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะ ด้านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิด สร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นในด้าน (๑) ภาษา ศิลปะ ดิจิทัล และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ (๒) การวางแผนชีวิต และการเงิน (๓) อาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และ (๔) ทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคม พหุวัฒนธรรม และส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพ และอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียน หรือสถานศึกษา

๑๑.๔ การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน โดยการเพิ่มศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงาน ให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการ ของตลาดแรงงาน เสริมสร้างความอยากรู้และยกระดับตนเอง สร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะทางการเงิน ส่งเสริมและสนับสนุน ความรู้ในการพัฒนาแรงงานที่มีฝีมือให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และการสร้างสรรคงานใหม่ๆ และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีผ่านระบบ

การคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

๑๑.๕ การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ และร่วมเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และประเทศ ส่งเสริมและพัฒนาระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตและหลักประกันทางสังคม ที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และส่งเสริมระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้

มุ่งเน้นการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญา รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ได้แก่

๑๒.๑ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกกระตบการศึกษาและทุกระดับชั้น รวมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่ให้ชุมชนเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ วางแผนการผลิต พัฒนา และปรับบทบาทครู/คณาจารย์ยุคใหม่ให้เป็น “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” รวมถึงการดึงดูด คัดสรร ผู้ที่มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระตบและทุกประเภท ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะมากกว่าความรู้ ส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์มอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพ เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ การสร้างระบบการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรม และส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

๑๒.๒ การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดยพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม และสื่อ ด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลไกการคัดกรอง และการส่งต่อ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ดังนี้ (๑) สนับสนุนครอบครัว

ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ (๒) สนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ บนฐานพหุปัญญา และ (๓) มาตรการจูงใจให้แก่ภาคเอกชน และสื่อ ในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน กลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวกัน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมกับผู้มีความสามารถพิเศษ และสร้างความร่วมมือและเชื่อมโยงกับสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก

๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี

มุ่งเน้นการเสริมสร้างการจัดการสุขภาพในทุกรูปแบบ ที่นำไปสู่การจัดการสุขภาพที่ดีได้ด้วยตนเอง การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ดังนี้

๑๓.๑ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ โดยพัฒนาสื่อในการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและด้านสุขภาพที่ถูกต้อง พัฒนาศักยภาพประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ให้มีความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ และการจัดการสุขภาพของคนทุกกลุ่มวัย การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และกลไกการสื่อสารประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการทุกระตบ รวมทั้งการพัฒนานโยบายและมาตรการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ

๑๓.๒ การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี โดยจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ให้เอื้อต่อการยกระดับสุขภาพของประชาชน ส่งเสริมให้เกิดมาตรการของภาครัฐที่สนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสุขภาพประชาชน การวิเคราะห์ความเสี่ยงและประเมินความต้องการด้านสุขภาพ เพื่อกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยง สร้างการ

มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพบริการอนามัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชน

๑๓.๓ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยในการสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี โดยการพัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข ปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพของประชาชนตลอดช่วงชีวิตให้มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานความยั่งยืนทางการคลัง นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงระบบบริการสุขภาพ และระบบสุขภาพทางไกลของทุกหน่วยงาน

๑๓.๔ การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ด้วยการเพิ่มกำลังคนในสถานพยาบาล นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการขยายการให้บริการ และยกระดับคุณภาพการให้บริการตามมาตรฐานสากลทั่วทุกพื้นที่

๑๓.๕ การพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ความรู้สุขภาพและสร้างความตระหนักของประชาชน พัฒนาโครงสร้างระบบสาธารณสุข เครือข่ายเตือนภัยและเฝ้าระวังโรค และภัยสุขภาพให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ และพัฒนาและยกระดับระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เช่น การเพิ่มขีดความสามารถในการวิเคราะห์ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และเฝ้าระวังโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ การศึกษาวิจัย/สร้างองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในประชากรทุกกลุ่ม และสร้างความพร้อมของภาคีเครือข่ายในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินจากโรคระบาดต่างๆ เป็นต้น

๑๔ ศักยภาพการกีฬา

มุ่งเน้นการใช้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ บนฐานของวิทยาศาสตร์การกีฬา เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐาน และการสร้างนิสัยรักกีฬา และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ประกอบด้วย ๓ แผนย่อย ดังนี้

๑๔.๑ การส่งเสริมการออกกำลังกายและกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ โดยส่งเสริมให้เกิดความรู้ ทักษะชีวิตที่ถูกต้องและตระหนักถึงประโยชน์ของการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาขั้นพื้นฐาน และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ปลุกฝังประชาชนให้มีความสนใจนักกีฬาและมีระเบียบวินัย ส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาของเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มและทุกพื้นที่ ด้วยการจัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการของประชาชนอย่างต่อเนื่องทุกพื้นที่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

และการร่วมลงทุนและบริหารจัดการสถานกีฬาในระดับชุมชนท้องถิ่น และประเทศ ของภาครัฐและเอกชน

๑๔.๒ การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาระดับอาชีพ โดยมุ่งสร้าง เฟ้นหา และพัฒนานักกีฬาของชาติ สนับสนุนการศึกษาเชิงลึกและสร้างพื้นที่และโอกาสในการแข่งขัน แสดงศักยภาพด้านกีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา ส่งเสริมการจัดกีฬาระดับนานาชาติ และสร้างแรงบันดาลใจในการต่อยอดความสำเร็จสู่การประกอบอาชีพและมีเส้นทางอาชีพที่มั่นคง

๑๔.๓ บุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ โดยมุ่งสร้าง ผลิต และพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ ทั้งครูหรือผู้สอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา นักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้บริหารการกีฬา อาสาสมัครกีฬา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ อย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งพัฒนานวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนา กีฬาและนันทนาการ

๑๕ พลังทางสังคม

การเสริมสร้างพลังทางสังคมเป็นกลไกที่ช่วยให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่างๆ บรรลุเป้าหมาย โดยการดึงพลังจากประชากรทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย และภาคีต่างๆ มาร่วมเป็นกลไกในการจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำ และการสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ที่เกื้อกูลต่อการดำเนินงานของภาครัฐอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ดังนี้

๑๕.๑ การเสริมสร้างทุนทางสังคม เน้นการเปิดโอกาสและการรวมตัวของประชากรกลุ่มต่างๆ ในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมเป็นพลังสำคัญในการจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาและจัดการตนเอง และการต่อยอดจากรากฐานของสังคม/วัฒนธรรมไทยที่เป็นที่ยกย่องและยอมรับทั่วโลกคือ ความมีน้ำใจและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๑๕.๒ การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก เน้นการเตรียมคน และสังคมเชิงรุกให้คนทุกช่วงวัยตระหนัก รอบรู้ และเตรียมความพร้อมรองรับการเป็นสังคมสูงวัยในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังทางสังคมด้วยการถ่ายทอดประสบการณ์และภูมิปัญญาให้คนรุ่นอื่นๆ และการปรับเปลี่ยนมุมมอง ทักษะชีวิต และการปฏิบัติของสังคมต่อผู้สูงอายุ

๑๖ เศรษฐกิจฐานราก

เป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเอื้อต่อการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่ ทั้งการสร้างอาชีพ กระจายรายได้ และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และไม่เสมอภาค ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ได้แก่

๑๖.๑ การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ โดยการเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของเกษตรกร แรงงานทั่วไป และกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคง ด้วยการสนับสนุนการช่วยเหลือทางวิชาการในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้า การบริหารจัดการหนี้สิน และการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการยกระดับห่วงโซ่อุปทานให้เป็นห่วงโซ่คุณค่า เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างเป็นธรรม

๑๖.๒ การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เน้นส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบที่มีการกระจายรายได้ ทั้งวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และวิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาสินค้า ช่องทางการตลาด และเครือข่ายแบบครบวงจรในรูปแบบการค้าที่เป็นธรรม ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน และทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็น และการบริหารจัดการกลไกต่างๆ

๑๗ ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

การพัฒนาประเทศต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคมอย่างบูรณาการและเป็นระบบ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการกำจัดวงจรความเหลื่อมล้ำและความยากจนจากรุ่นสู่รุ่นได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ดังนี้

๑๗.๑ การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ เน้นการขยายความคุ้มครองทางสังคมขั้นต่ำ ให้ทุกคนดำรงชีวิตอยู่ได้สมกับความเป็นมนุษย์ ที่ทุกภาคส่วนร่วมกันรับผิดชอบ สร้างระบบคุ้มครองและป้องกันแบบถ้วนหน้า และพัฒนาระบบหลักประกันทางสังคมด้านสุขภาพและเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า ครอบคลุมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การคุ้มครองแรงงานไทยให้มีสวัสดิภาพในการทำงานตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมการทำงานที่มีคุณค่า และการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับสินค้าและบริการที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

๑๗.๒ มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม เน้นการพัฒนามาตรการและกลไกสนับสนุนและช่วยเหลือประชาชนในกลุ่มเปราะบางที่มีความเสี่ยงสูง และมีความสามารถในการปรับตัวต่ำ

๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน

เน้นหลักการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ รักษา พื้นฟู และสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับ และเยียวยาของระบบนิเวศ และการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ดังนี้

๑๘.๑ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งในและนอกถิ่นกำเนิด โดยเฉพาะสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้สูญพันธุ์ การฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และระบบนิเวศป่าธรรมชาติ ให้กลับมามีสภาพที่สมบูรณ์ การสร้าง รักษา พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบ และส่งเสริมการปลูกป่าและไม้เศรษฐกิจ

๑๘.๒ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดยการปรับปรุง พื้นฟู และสร้างทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งใหม่ทั้งระบบ ที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ รักษาแนวปะการัง ป่าชายเลน และแหล่งหญ้าทะเล จัดให้มีพื้นที่คุ้มครองทางทะเลในรูปแบบต่างๆ ควบคุมและยกเลิกเครื่องมือประมงแบบทำลายล้าง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ ในการดูแลทรัพยากรทะเล รวมทั้งพัฒนากลไกการคุ้มครองสัตว์ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ การท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ตามมาตรฐานสากล

๑๘.๓ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมาย แนวทาง และการดำเนินงานตามแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจก ของประเทศในระยะยาว ที่สอดคล้องกับการพัฒนาในทุกมิติ อย่างยั่งยืน พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและเชื่อมโยงข้อมูลกับ ทุกภาคส่วน การรายงานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผล รวมทั้ง มุ่งเน้นการปรับปรุงการบริหารจัดการปฏิกิริยาทั้งระบบ ที่คำนึงถึง ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว

๑๘.๔ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล ปรับปรุงและบังคับใช้มาตรฐาน สิ่งแวดล้อมของประเทศตามมาตรฐานสากลอย่างเคร่งครัด การพัฒนามาตรฐานและระบบจัดการมลพิษกำเนิดใหม่ กำหนด เป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง และกำหนด กลไกกำกับดูแลการจัดการขยะและมลพิษอย่างเป็นระบบทั้งประเทศ ที่ครอบคลุมถึงการบริหารจัดการสารเคมีในภาคเกษตรอย่างครบวงจร ทั้งการผลิตและการนำเข้าสารเคมี

๑๘.๕ การยกระดับกระบวนการทัศน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ส่งเสริมคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ที่ดีของคนไทย พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม จัดโครงสร้างเชิงสถาบัน เพื่อจัดการประเด็นร่วมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และพัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับ กระบวนทัศน์ บนหลักการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

๑๙ บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

มุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมายและแนวทาง พัฒนาระบบจัดการน้ำและลุ่มน้ำทั้งระบบ และ การใช้น้ำทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความมั่นคงและ เพิ่มผลิตผล ประกอบด้วย ๓ แผนย่อย ดังนี้

๑๙.๑ การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยการเพิ่มระดับ ความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภคและสิ่งแวดล้อม เพิ่มระดับ การฟื้นตัวและลดความเสียหายจากภัยพิบัติด้านน้ำ บรรเทาภัยพิบัติ ทางน้ำแบบบูรณาการ พัฒนาระบบน้ำชุมชนเพื่อเกษตรยังชีพ นอกเขตชลประทาน ยกย่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำ เชิงลุ่มน้ำ พัฒนาความสามารถของทรัพยากรมนุษย์และองค์กร ผู้ใช้น้ำ และการติดต่อพัฒนาโครงการระหว่างประเทศ

๑๙.๒ เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำ อย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ให้ทัดเทียมกับระดับสากล โดยเพิ่มระดับความมั่นคงด้านน้ำ ในเขตเมือง ด้วยการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำ และพัฒนาระบบฐานข้อมูล การพัฒนาระบบประปาเมืองและ ระบบน้ำแบบบูรณาการและครบวงจร ในพื้นที่เกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และเพิ่มผลิตภาพจากการใช้น้ำ ๑๐ เท่า ด้วยการส่งเสริม การใช้น้ำซ้ำและปรับโครงสร้างการใช้น้ำ

๑๙.๓ การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำ ธรรมชาติทั่วประเทศ โดยฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง การป้องกันตลิ่ง และฝายชะลอน้ำ การวางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ บนพื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ มีโครงข่ายการสัญจรทางน้ำ ที่สะดวก ปลอดภัย ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและ สนับสนุนให้ประชาชน องค์กรเอกชน เอกชน มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ

๒๐ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

มุ่งเน้นพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความทันสมัย ขนาดเหมาะสมกับภารกิจ มีสมรรถนะสูง ตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชน และสนับสนุนให้เป็นประเทศก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อย่างยั่งยืน ด้วยหลักการ “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ได้แก่

๒๐.๑ การพัฒนาบริการประชาชน โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกประชาชนได้อย่างรวดเร็วและโปร่งใส

๒๐.๒ การบริหารจัดการการเงินการคลัง โดยการจัดการรายได้ รายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และประหยัด ที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย

๒๐.๓ การปรับสมดุลภาครัฐ โดยให้ภาคส่วนอื่นๆ อาทิ ภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือประชารัฐโมเดล เข้ามาแบ่งเบาภาระในการแก้ไขและตอบสนองความต้องการของตัวองในพื้นที่ และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ก่อให้เกิดบริการสาธารณะเพื่อประชาชน

๒๐.๔ การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลภาครัฐและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและภาคประชาชน เข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ

๒๐.๕ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก และเป็นคนเก่ง มีความรู้ความสามารถในการทำงานรับใช้ประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง

๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ดังนี้

๒๑.๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการพัฒนาคนและระบบ โดย**การพัฒนาคน** เน้นการปรับพฤติกรรมคนทุกกลุ่มในสังคม โดย**กลุ่มเด็กและเยาวชน** เน้นการปลูกฝังและหล่อหลอมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต **กลุ่มประชาชนทั่วไป** เน้นการสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมสุจริต ควบคู่กับส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ **กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ** ส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต การมีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวัง สอดส่อง และแจ้งเบาะแสการทุจริต และ**กลุ่มนักการเมือง** พัฒนาและยกระดับการมีจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งระดับประเทศและท้องถิ่น และส่งเสริมการกำกับจริยธรรมภายในพรรคการเมืองอย่างเข้มข้น และ**การพัฒนาระบบ** ให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องมือและมาตรการในการสร้างความโปร่งใสและตรวจสอบได้ การเพิ่มโทษให้หนัก และการตัดสินใจที่มีความรวดเร็วและเด็ดขาด

๒๑.๒ การปราบปรามการทุจริต มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตทุกขั้นตอน การดำเนินคดี การยึด/อายัดทรัพย์สิน

การตัดสินใจของผู้กระทำความผิดให้มีความรวดเร็ว การปรับปรุง/ตรากฎหมายใหม่/การบังคับใช้กฎหมาย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การปรับกระบวนการทำงานด้านการปราบปรามการทุจริตเข้าสู่ระบบดิจิทัล การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูล ที่เชื่อมโยงกับระบบข้อมูลของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต การจัดทำระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ ด้านการปราบปรามการทุจริตและเชิงสหวิทยาการ และการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่อต้านการทุจริตและองค์กรเอกชนในระดับนานาชาติ

๒๒ กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการขับเคลื่อน และสร้างการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนให้เกิดความโปร่งใสและเป็นพลวัต ในการพัฒนา กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ได้แก่

๒๒.๑ การพัฒนากฎหมาย โดยเน้นการปรับปรุง แก้ไขยกเลิกกฎหมาย ให้มีเท่าที่จำเป็นและสอดคล้องกับบริบท และไม่เป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาประเทศ ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม ทางกฎหมายมาประยุกต์ใช้ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม และการนำกฎหมายไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใส รวมทั้งบูรณาการเชื่อมโยงกฎหมายทุกลำดับชั้น อย่างเป็นเอกภาพและไม่ขัดกัน

๒๒.๒ การพัฒนากระบวนการยุติธรรม โดยอำนวยความสะดวก ให้เป็นไปอย่างเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทั้งถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกระบวนการยุติธรรม ให้ดำเนินงานสอดคล้องประสานกันอย่างเป็น องค์ภาพ

๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

เป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดไว้ ๕ แผนย่อย ดังนี้

๒๓.๑ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการ ของประเทศ ศักยภาพของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมและ

บริการ ที่สามารถใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้จริง โดยส่งเสริมให้ ภาคเอกชนมีบทบาทนำ สร้างเครือข่ายร่วมกับภาคการศึกษา ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ และพัฒนามาตรฐาน คุณภาพ และการบริการวิเคราะห์ทดสอบที่เป็นที่ยอมรับ ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ เพื่อให้สามารถรองรับความจำเป็น ของอุตสาหกรรมและบริการของไทย

๒๓.๒ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสังคม มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมที่เป็นเครื่องมือในการ ขับเคลื่อนสังคมไทย การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม การเตรียมความพร้อมของประชาชนไทยเพื่อรองรับกระแส โลกาภิวัตน์ที่รวดเร็วขึ้น การเข้าสู่สังคมสูงวัย การพัฒนาแรงงาน ทักษะสูง-ต่ำ และเฉพาะทาง การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม และการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐในยุคดิจิทัล

๒๓.๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมที่เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ และความหลากหลายทางชีวภาพ ของทรัพยากรทางบก ทางน้ำ และทางทะเล รวมทั้งการจัดการมลพิษ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการจัดการก๊าซเรือนกระจก

๒๓.๔ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านองค์ความรู้ พื้นฐาน มุ่งเน้นการวิจัยที่สร้างองค์ความรู้พื้นฐาน และการ สร้างนวัตกรรมให้ภาคอุตสาหกรรมนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยตรง ด้วยการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีฐาน เพื่อให้ประเทศไทย เป็นผู้นำในระดับนานาชาติในงานวิจัยที่มีความเข้มแข็ง

๒๓.๕ ด้านปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม มุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน เช่น โครงสร้าง พื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ระบบบริหารจัดการงานวิจัย การพัฒนามาตรการ จูงใจให้ภาคเอกชนลงทุน และเพิ่มจำนวนบุคลากรวิจัยและ นวัตกรรม ในภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคเอกชน รวมทั้ง การพัฒนามาตรฐาน ระบบคุณภาพ และการวิเคราะห์ทดสอบ เป็นต้น

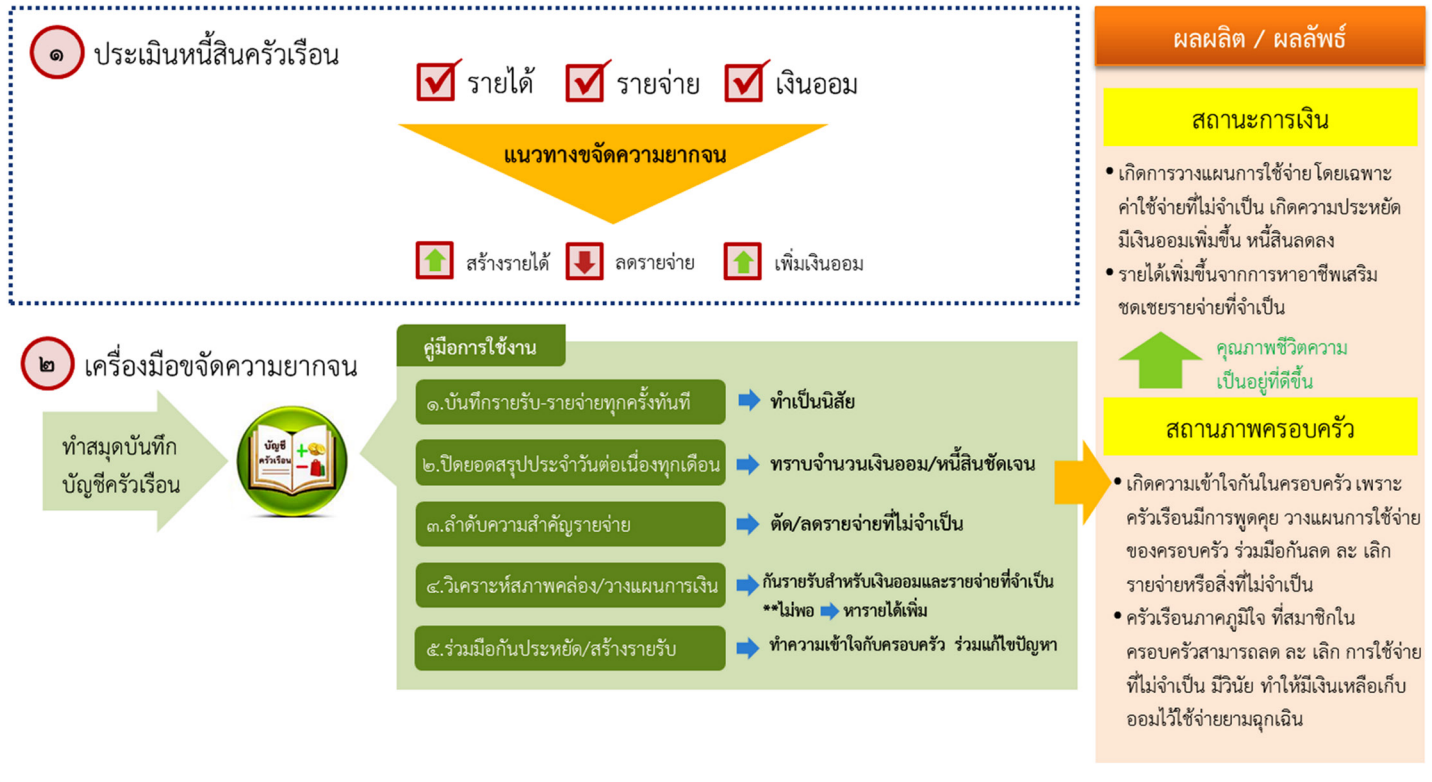
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ฉบับ เป็นการ กำหนดประเด็นในลักษณะที่มีความบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่าง ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง และประเด็นการพัฒนาจะไม่มี ความซ้ำซ้อนกันระหว่างแผนแม่บท เพื่อให้ส่วนราชการสามารถ นำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่างการนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน :

จัดความยากจนด้วยบัญชีครัวเรือน

การจัดความยากจนด้วยบัญชีครัวเรือน

“บัญชีครัวเรือน” เป็นการบันทึกจำนวนเงิน รับ - จ่ายประจำวันของครัวเรือน โดยแสดง วัน เดือน ปี รายการรับ-จ่าย และจำนวนเงิน ซึ่งสามารถนำข้อมูลมาวางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการออม การใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย

ขั้นตอนง่ายๆ ของการทำบัญชีครัวเรือน

๑) หาสมุดเพื่อบันทึกบัญชี โดยแบ่งสมุดบัญชีด้านรับกับด้านจ่าย บันทึกบัญชีทั้งรายรับและรายจ่ายที่เกิดขึ้นทุกครั้ง ทำให้เป็นนิสัย

๒) ปิดรายการบัญชีประจำวัน เมื่อสิ้นสุดวัน รวมยอดด้านรับและด้านจ่าย แล้วนำยอดคงเหลือยกไปวันต่อไป จนครบ ๑ เดือน จะทำให้รู้ว่ามีเงินเหลือเก็บหรือเป็นหนี้เพิ่ม

๓) นำข้อมูลการใช้จ่ายเงินมาเรียงลำดับความสำคัญของรายจ่ายและวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยพิจารณาแต่ละรายการในแต่ละวันว่ามีรายจ่ายใดที่มีความสำคัญมาก และรายจ่ายใดไม่จำเป็นให้ตัดออก

๔) วิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน นำบัญชีครัวเรือนที่ผ่านมาในระยะเวลา ๑ เดือน มาพิจารณาดูว่ารายรับ-รายจ่ายมีความสมดุลกันหรือไม่ เพื่อจะได้วางแผนรายรับรายจ่าย ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นมีอะไรบ้าง แล้วกันรายรับส่วนหนึ่งไว้สำหรับเงินออมและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นก่อน หากพบว่ารายรับไม่เพียงพอก็ควรหาทางลดรายจ่ายหรือเพิ่มรายได้

๕) ทำความเข้าใจภายในครอบครัว เพื่อให้ทุกคนร่วมมือกันประหยัด รู้จักอดออม การใช้ทรัพยากรต่างๆ ลด ละ เลิก รายจ่ายหรือสิ่งที่ไม่จำเป็น และช่วยกันสร้างรายรับให้เพียงพอ เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ หาแนวทางแก้ไขปัญหาการเงินของครัวเรือน

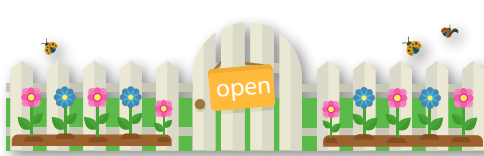
“รู้” อย่างเดียวไม่พอ ต้อง “ปฏิบัติ” ด้วย เมื่อเรารู้สถานะการเงินของตนเองแล้ว ต้องวิเคราะห์ วางแผนการใช้จ่าย โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ซึ่งบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เราได้ทบทวนตนเอง รู้เท่าทันการใช้จ่าย และตระหนักถึงความแตกต่างระหว่าง **“สิ่งที่จำเป็น” (Need)** กับ **“สิ่งที่อยากได้ แต่ไม่จำเป็น” (Want)** สามารถควบคุมพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวได้ ส่งผลให้รายได้ของครอบครัวเพิ่มขึ้น เกิดความเข้าใจกันในครอบครัว เพราะมีการพูดคุย วางแผนการใช้จ่ายของครอบครัวร่วมกันลด ละ เลิกรายจ่ายหรือสิ่งที่ไม่จำเป็น ลดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยลง และช่วยกันสร้างรายได้ให้เพียงพอ ปัญหาหนี้สินลดลง

ครอบครัวมีความสุข ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการมีสุขภาพการเงินที่ดี หรือความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของทั้งระดับบุคคลและชุมชน อันส่งผลต่อระดับความมั่นคงและความมั่งคั่งของเศรษฐกิจประเทศด้วย

การทำบัญชีครัวเรือน สอดคล้องกับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่ โดยเป็นตัวช่วยให้ชีวิตมีการจัดการตนเองที่ดี ดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล พอประมาณ และมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งบัญชีครัวเรือนถือเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การลดปัญหาความยากจน เสมือนเป็น “กระจกสะท้อน” ให้ประชาชนตระหนักถึงพฤติกรรมและควบคุมการใช้จ่ายของตนเอง ไม่ให้ใช้จ่ายเกินตัว ทั้งนี้ **บัญชีครัวเรือน จะช่วยลดความยากจนให้ครัวเรือนได้** ก็ต่อเมื่อครัวเรือนได้นำข้อมูลที่บันทึกมาวิเคราะห์และวางแผนการเงินอย่างรอบคอบ ด้วยการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางการเงิน อาทิ **หารายได้เสริม การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น สร้างนิสัยการออม ปรับเปลี่ยนแนวคิดหรือพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต** ให้มีวิถีชีวิตแบบพอเพียง สร้างวินัยทางการเงิน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นตัวอย่างการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันที่เป็นรูปธรรม คือ มีการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รู้ว่าสิ่งใดที่ไม่ควรจ่าย ไม่ใช้จ่ายเกินตัว ส่งผลให้ไม่เป็นหนี้ สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้กับครอบครัวด้วยการวางแผนทางการเงิน หาทางสร้างรายได้ ส่งผลให้ลดปัญหาความยากจน และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ด้านการส่งเสริมอาชีพ รายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิต

ประชุมเตรียมความพร้อมให้เกษตรกร นายวิโรจน์ แสงบางกา วุฒิสภา จ.ชุมพร เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “โลกป่วน ควรเปลี่ยน” เพื่อเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรและผู้ประกอบการ รับมือกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สภาพเศรษฐกิจ และสังคม และดึงศักยภาพของชุมชนผ่านการใช้ Business Design Thinking มาพัฒนารูปแบบการทำธุรกิจ อีกทั้งยังมุ่งเน้นการสร้างภาพลักษณ์ให้จังหวัดชุมพรเป็นเมืองท่องเที่ยวแบบครบวงจร ที่อุดมไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีมากกว่า เกาะและทะเล จัดโดยสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับ บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) เมื่อวันที่ ๒๓ เม.ย. ๒๕๖๒

บรรยายเกษตรกรมัยยืน วุฒิสภา จ.พัทลุง ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง “การขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนสู่เกษตรกรอินทรีย์ ปัจจัยความสำเร็จของเกษตรกรรมยั่งยืน/เกษตรกรอินทรีย์ แรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนวิถีคิดการทำเกษตรกรรมยั่งยืน และอันตรายจากสารเคมีตกค้างในเลือดที่มีผลต่อสุขภาพ รวมทั้งการจัดนิทรรศการสารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี” ในเวทีเสวนาสร้างการรับรู้เรื่อง “เกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ (Mobile Unit)” โดยดำเนินการออกหน่วยเคลื่อนที่ทั้ง ๑๑ อำเภอ ระหว่างวันที่ ๑-๒๓ พ.ค. ๒๕๖๒ เพื่อให้ประชาชนและเกษตรกรได้ตระหนักถึงความสำคัญ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำเกษตรเป็นเกษตรอินทรีย์ จัดโดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

ร่วมประชุมอนุกรรมการที่ดิน นายภูษงค์ อินสมพันธ์ รองประธานวุฒิสภา จ.เชียงใหม่ เข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแก้ปัญหาที่ดินทำกิน ด้วยการจัดสรรที่ดิน ส่งเสริมการประกอบอาชีพ ปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่ป่า และปลูกไม้เศรษฐกิจในชุมชน ใน ต.แม่ทา อ.แม่ฮ่อน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธานการประชุม เมื่อวันที่ ๒๖ เม.ย. ๒๕๖๒

การเรียนรู้อนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขานนทบุรี ดร.วิทยา เจียรพันธ์ และนายวรพจน์ มานะพันธุ์พงศ์ ประธานและวุฒิสภา จ.นนทบุรี ในฐานะผู้ประสานงานกับหน่วยงาน โรงเรียน และโรงพยาบาล เข้าร่วมกิจกรรมโครงการส่งเสริมการอนุรักษ์ปลูกทุเรียนนนท์ และมอบกิ่งพันธุ์ทุเรียนนนท์ ส้มโอพลอยชมพู และปุ๋ยอินทรีย์โดยมีนายพนม จันทรสอง ประธานชมรมอนุรักษ์พันธุ์ทุเรียนนนท์ ให้ความรู้ในการอนุรักษ์พันธุ์และบำรุงรักษาทุเรียนนนท์และส้มโอพลอยชมพู เมื่อวันที่ ๑๑ เม.ย. ๒๕๖๒ ณ ศูนย์การเรียนรู้อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียน ต.บางไผ่ อ.เมืองนนทบุรี

ผังเมืองรวมพัทลุง จัดโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง และบริษัทที่ปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๘ มิ.ย. ๒๕๖๒ ณ โรงแรมศิวารอยัล อ.เมืองพัทลุง

การพัฒนาพื้นที่ชุมชนพัทลุง นายรัชชัย อุดมวงษ์ วุฒิสภา จ.พัทลุง เข้าร่วม “การประชุมประชาสัมพันธ์และรับฟังความคิดเห็นเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๒ การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดโครงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนจังหวัดพัทลุง” เพื่อศึกษาข้อดีข้อเสียของพื้นที่วิถีชีวิตชุมชน ลักษณะทางสถาปัตยกรรม ทบพูนและวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นที่มีอยู่เดิม และแผนงานการพัฒนาพื้นที่ชุมชนและชุมชนข้างเคียงในเขต

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปลูกป่าชายเลนเสริมสร้างกลุ่มมวลชนเป็นจิตอาสา
เมื่อวันที่ ๒๔ มิ.ย. ๒๕๖๒ ว่าที่ พ.ต.พงศ์จักรกฤษณ์ ลิทธิบุศย์ ปฏิบัติหน้าที่ประธานมูลนิธิอาสาสมัครมองสตูล ร่วมกิจกรรมปลูกป่าชายเลน โครงการสร้างความรัก ความปรองดอง และสร้างความยุติธรรมในสังคม ภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยพลังของประชาชนที่เป็นเจ้าของพื้นที่ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน

ร่วมกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ นายกู้เกียรติ วงศ์กระพันธุ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง วุฒิสภา จ.พัทลุง ประชาชนจิตอาสา และภาคีเครือข่าย ร่วมกันปลูกต้นไม้และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๕๐ ปี ประกอบด้วย ต้นสะตอ ขนุน ไม้ตะเคียนทอง และไม้ยืนต้นชนิดอื่นๆ จำนวน ๘,๐๐๐ ต้น บนเนื้อที่ ๒๐ ไร่ โดยปลูกแซมกับยางพารา จัดโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง ร่วมกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช) เมื่อวันที่ ๑๘ มิ.ย. ๒๕๖๒ ณ วัดมหารณพาวาส อ.บางแก้ว จ.พัทลุง

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

ทำบุญวันสงกรานต์ เมื่อวันที่ ๑๖ เม.ย. ๒๕๖๒ พลเอกวินัย พันศิริ วุฒิสภา จ.ลำพูน เป็นประธานในการทำบุญเจ้าน้ำมนต์บ้านแม่เมย ร่วมกับชาวบ้านเพื่อสืบสานประเพณีชาวล้านนาที่มีมาแต่ครั้งบรรพบุรุษ

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารสู่มรดกโลก ผศ.ฉัตรชัย สุระกาญจน์
พร้อมด้วยวุฒิสภา จ.นครศรีธรรมราช อาทิ ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล นายสมพุทธ ฐระเจน นายภาสวัต รัตนศรี ดร.สายสวาท เกตุชาติ เป็นต้น ร่วมประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนวัดพระมหาธาตุ วรมหาวิหาร เขตพื้นที่คุ้มครองโบราณสถาน (Core Zone) เพื่อพิจารณาแผนบริหารจัดการด้านภูมิทัศน์ของวัดพระมหาธาตุฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาคผนวก ในการจัดทำเอกสารการนำเสนอวัดพระมหาธาตุฯ ขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลก เมื่อวันที่ ๑๕ มิ.ย. ๒๕๖๒

ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

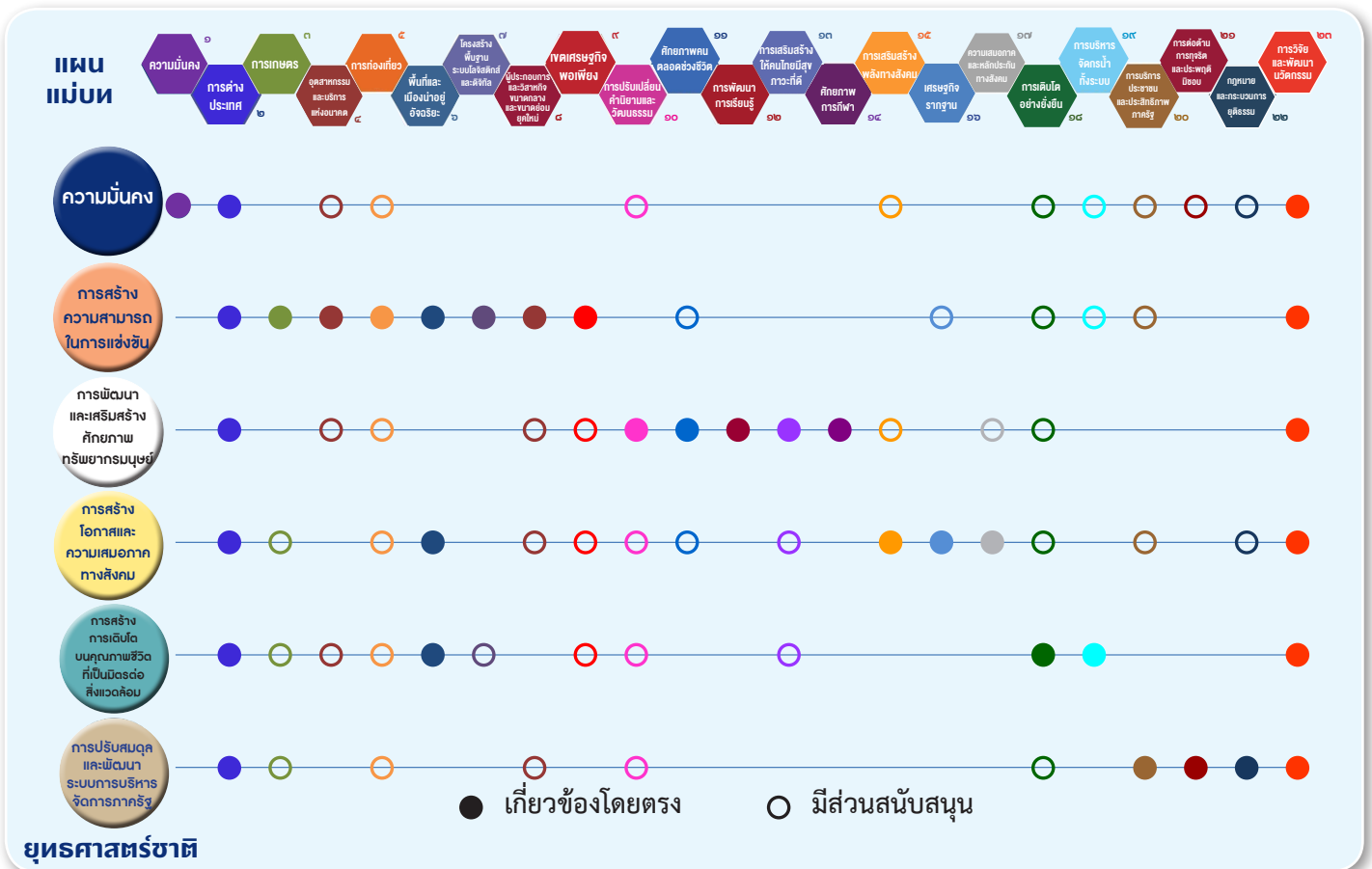

อบรมการใช้เครื่องมือสื่อสารในการทำงาน นายฉัตรชัย ชุมชุม ประธานวุฒิสภา และวุฒิสภา จ.สุรินทร์ จำนวน ๑๗ คน เข้ารับการฝึกอบรมและเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร และขับเคลื่อนงานวุฒิสภา ระหว่างเดือน พ.ค.- มิ.ย. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๐ ครั้งๆ ละ ๓ ชั่วโมง ทำให้วุฒิสภา สามารถสื่อสารและค้นคว้าหาความรู้ จากแอปพลิเคชันไลน์ เฟสบุ๊ค ยูทูบ ภูเก็ต และอีเมล ผ่านโทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์ โดยได้รับความอนุเคราะห์วิทยากร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกจาก ผศ.ดร. ประชิด อินทะกนก อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ศึกษาฐานเครือข่ายวุฒิสภา พัทลุง เมื่อวันที่ ๑๕ พ.ค. ๒๕๖๒ นายสัมพันธ์ ศรีมณฑก วุฒิสภา และประธานชมรมตามรอยพ่อ... คนพอเพียง จ.สุราษฎร์ธานี ได้นำคณะมาศึกษาฐานด้านเศรษฐกิจพอเพียง ณ ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ บ้านทุ่งโต๊ะหิยะ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง โดยมีนายทวี เสนแก้ว วุฒิสภา และประธานศูนย์เรียนรู้ฯ ให้การต้อนรับและบรรยายการขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงไทย

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น (เบื้องต้น)

ภูมิอาสาฯ ท่านใดต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน องค์ความรู้ รวมทั้งข้อคิดเห็นต่างๆ สามารถส่งมาที่

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔๖๒ ถนนพหลโยธิน แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐ หรือ

✉ brainbank@nesdc.go.th ☎ ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๐๙ ๓๕๑๒ ๓๕๒๔

📄 ๐-๒๒๘๒-๔๐๕๕ ๐-๒๒๘๑-๖๖๒๗ 📺 Brainbank NESDC-ธนาคารสมอง สภาพัฒน์ 📄 http://brainbank.nesdb.go.th

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ ๑๔/๒๕๒๑
ปณ.พ.ทำเนียบรัฐบาล

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ☐ ๑. จำนวนไม่ชัดเจน
- ☐ ๒. ไม่มีเลขที่บ้านตามจำนวน
- ☐ ๓. ไม่ยอมรับ
- ☐ ๔. ไม่มีผู้รับตามจำนวน
- ☐ ๕. ไม่มารับภายในกำหนด
- ☐ ๖. เลิกกิจการ
- ☐ ๗. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- ☐ ๘. อื่นๆ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ธนาคารสมอง กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

๔๖๒ ถนนพหลโยธิน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๒-๔๐๕๕ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๔๐๕๕ ๐-๒๒๘๑-๖๖๒๗ เว็บไซต์ http://brainbank.nesdb.go.th